

29.4.2009

Liikenne- ja viestintäministeriö

**LAUSUNTO VÄYLÄVIRASTOA JA LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTOA
KOSKEVASTA LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI**

Jäljempänä oleva lausunto on laadittu VR:n sisäisenä yhteistyönä siten, että siitä ilmenevät sekä VR-Yhtymä Oy:n että Oy VR-Rata Ab:n näkemykset. Yhteisenä lausuntona toteamme seuraavaa:

Puoleltamme ei ole huomautettavaa varsinaisiin lakitesteihin eikä perusteluihin. Ehdotetuilla lailla on tarkoitus edesauttaa merkittävien tavoitteiden saavuttamista. Näistä keskeisimpänä on mainittu kokonaisvaltaisen otteen vahvistuminen liikennejärjestelmään, yhteiskunnan liikennemenojen väheneminen, turvallisuuden paraneminen ja liikenteen haitallisten ympäristövaikutusten väheneminen. Kaikki nämä tavoitteet ovat tärkeitä ja kannatettavia eivätkä niiden saavuttamisen haasteet liity sinänsä lainsäädäntöön tai sen soveltamiseen, vaan perustettavien virastojen organisointiin ja käytännön työn toteuttamiseen.

Väylistä sekä liikenteen turvallisuudesta vastaavien uusien virastojen perustamisella tavoitellaan muiden tavoitteiden ohella synergiaetuja. Molempien virastojen osalta on tämän tavoitteen toteutumisen lisäksi pystyttävä huolehtimaan eri liikennemuotojen ominaispiirteiden huomioon ottamisesta rahoituksen, toiminnan suunnittelun, liikenneturvallisuuden toteutumisen, teknisen kehityksen sekä henkilöstön erityisosaamisen varmistamisen suhteen.

VR:llä on pitkään, perinteisesti ja perustellusti ollut huoli ratamäärärahojen riittävyydestä. Syntyvässä uudessa tilanteessa on huolen aiheena lisäksi käytettävissä olevien varojen tasapuolinen jakautuminen sekä se, miten sektorikohtainen budjettivalmistelu voidaan edelleen kaikkia hyödyttävällä tavalla hoitaa. Rautatieväylien osalta tarkastelu on käytännössä aina valtakunnallista, kun taas maantiepuelella pikemminkin maakunnallista, mikä asettaa mm. budjettivalmistelussa uudelle virastolle erityisiä vaatimuksia. Koko rataverkon tarkastelu kokonaisuutena on välttämätöntä sekä liikennejärjestelmän suunnittelussa että rautatietekniikan kehittämisessä. Samasta syystä myös radanpidon töiden ohjelmointi ja tiilaajatoiminta kaikilta osin on syytä pitää keskitettynä.

Lausuntoaineiston mukaan liikenne- ja viestintäministeri teki 6.3.2009 alustavasti päätöksen, jonka mukaan perustettavat virastot jäävät pääkaupunkiseudulle. Aineistosta kuitenkin ilmenee edelleen, että suunnitteilla on virastomuutoksen piiriin kuuluvan useamman sadan suuruisen joukon sijoittaminen vaihtoehtoisesti Rovaniemelle tai Lappeenrantaan. Mahdollisesti toteutettava suunnitelma ei ole ongelmaton, ainakin VR:n puolella koetaan huolta asiantuntevan henkilökunnan pysyvyydestä ja toisaalta rekrytointimahdollisuuksista, mikäli radanpidon ja rautatieliikenteen turvallisuuden keskeisiä asiantuntijatehtäviä sijoitetaan merkittävässä määrin pääkaupunkiseudun sijasta mainituille paikkakunnille.

Uusien virastojen perustamiseen liittyy myös suunnitelmia nykyisin liikenne- ja viestintäministeriöltä olevien eräiden tehtävien siirtämisestä virastoille. Siirron toteuttamista mm. liikenteen ostojen osalta on mielestämme syytä vielä harkita ja ainakin tehtäväsiirron toteuttamisajankohtaa lienee mahdollista siirtää myöhemmäksikin kuin virastojen käynnistämisvaiheeseen, joka on muutoinkin erittäin paljon työllistävä ajankohta.

VR-Yhtymä Oy:llä ei ole luonnoksesta muuta lausuttavaa.

VR-YHTYMÄ OY

Pertti Saarela

Yrjö Poutiainen